

KPSS

**HUKUK • İKTİSAT
MALİYE**

(ALAN BİLGİSİ • LİSANS)

**DENEME
SINAVI**

TG-11

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

**MURAT
YAYINLARI**

ÇÖZÜMLER

• HUKUK ÇÖZÜMLERİ

1. E Başlangıç kısmına ve madde kenar başlıklarına ilk defa yer veren Anayasa 1924 değil 1961 Anayasası'dır. 1924 Anayasası, Anayasalar içerisinde ilk defa değiştirilemez hükme yer vermiştir. Bu hüküm devletin yönetim şekli olan Cumhuriyettir. 1924 Anayasası Anayasa'nın üstünlüğü ilkesini kabul etmiştir. 1924 Anayasası'nda 1928 yılında yapılan değişiklikle dini emirleri TBMM yerine getirir hükmü Anayasa'dan çıkarılmıştır. 1924 Anayasası karma hükümet sistemini benimsemiştir. Yani kuvvetler birliği görevler ayrılığı

2. B 1982 Anayasası'na göre Meclis Başkanlık Divanı'nda görev alanların milletvekili olma zorunlulukları bulunur. Başkanlık Divanı seçimleri her yasama döneminde iki defa yapılır. İlk seçilen divan 2 yıl, ikinci kez seçilen divan yasama döneminin sonuna kadar görev yapar. Başkanlık Divanı, meclisteki siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Siyasi parti grup başkanları divan üyesi değildir. Divan'ın üyeleri, TBMM Başkanı, TBMM Başkan vekilleri, katip üyeler ve idari amirlerdir.

3. D 1982 Anayasası'na göre Milletvekilinin özürsüz olarak 1 ay içerisinde toplam 5 birleşime katılmaması durumunda milletvekilliğinin parlamento tarafından düşürülmesi üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile gerçekleştirilir. Bu çoğunluk niteliklidir.

4. C 1982 Anayasası'na göre somut norm denetimi için herhangi bir mahkemede dava olmalıdır. Davaya bakan mahkemenin kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümlerinin esas bakımından Anayasa Mahkemesine yaptığı itiraz-def'i yoluna somut norm denetimi denir. Anayasa Mahkemesi için kendisine noksansız gelmesinden itibaren 5 ay içerisinde kararını açıklar. Anayasa Mahkemesi işin esasına girerek ret kararı verirse, aynı kanun hükmü için 10 yıl geçmedikçe itirazda bulunamaz.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

5. C Aynı tüzel kişilik içinde yer alan idareler arasındaki idari denetim hiyerarşi ile sağlanır. Genel bir yetki olan hiyerarşi yetkisi hem hukukilik hem de yerindelik denetimini içerir.
6. B Kamu İhale Kanunu, köyler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını kapsamamaktadır.
7. E **Görevden uzaklaştırma yetkisi**, Atamaya yetkili amirler, bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri, valiler, kaymakamlara aittir.
8. A Mahalle, Belediye meclisi kararı, kaymakam görüşü vali onayıyla kurulur.
9. E Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren **altmış gün** içinde dava açabilirler.
10. C Danıştay'da ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen davalarda savcının esas hakkındaki yazılı düşüncesi taraflara tebliğ edilir. Taraflar, tebliğden itibaren 10 gün içinde görüşlerini yazılı olarak bildirebilirler.
11. C Belli bir meslek veya sanatın ya da trafik düzeninin gerektirdiği dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla işlenen taksirli suçtan mahkûmiyet halinde, **üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere**, bu meslek veya sanatın icrasının yasaklanmasına ya da sürücü belgesinin geri alınmasına karar verilebilir.
12. C Fail, suçun icra hareketlerinden gönüllü vazgeçer veya kendi çabalarıyla suçun tamamlanmasını veya neticenin gerçekleşmesini önlerse, teşebbüsten dolayı cezalandırılmaz; **fakat tamam olan kısım esasen bir suç oluşturduğu takdirde, sadece o suça ait ceza ile cezalandırılır**. İştirak halinde işlenen suçlarda, sadece gönüllü vazgeçen suç ortağı, gönüllü vazgeçme hükümlerinden yararlanır.
13. E Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Başkasını suç işlemeye azmettiren kişi, **işlenen suçun cezası ile cezalandırılır**. Suça iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir. Suçun işlenişine iştirak eden her kişi, **diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın** kendi kusurlu fiiline göre cezalandırılır. Suça iştirakten dolayı sorumlu tutulabilmek için ilgili suçun en azından teşebbüs aşamasına varmış olması gerekir.
14. C Gözlem süresi üç haftayı geçemez. Bu sürenin yetmeyeceği anlaşılırsa resmî sağlık kurumunun istemi üzerine, her seferinde üç haftayı geçmemek üzere ek süreler verilebilir; ancak sürelerin toplamı üç ayı geçemez.
15. C Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halinde, **hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından** şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine karar verilir.
16. D Kuvuşturmaya yer olmadığına dair kararın etkin soruşturma yapılmadan verildiğinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmesi veya bu karar aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi üzerine, **kararın kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde talep edilmesi** hâlinde yeniden soruşturma açılır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

17. B Karine, varlığı bilinen bir olgudan ipucu olarak bilinmeyene ilişkin sonuç çıkarma faaliyetidir. Eğer bir karinenin aksinin ispat edilebilmesi mümkünse o bir adi karinedir. Kesin karinelerin aksinin ispatı mümkün değildir. İyiniyet, babalık, gaiplik ve ölüm karineleri aksi ispat edilebilen birer adi karinedir. Analık karinesi ise aksinin ispatı mümkün olmadığı için bir kesin karinedir.

18. D Ayırt etme gücünden yoksun A, fiil ehliyeti açısından tam ehliyetsiz olarak sınıflandırılmaktadır. Tam ehliyetsizlerin hukuki işlem ehliyetleri bulunmamaktadır. Dolayısıyla yaptıkları işlemler TBK md. 27 kapsamında kesin hükümsüzdür.

19. C Adın korunmasına ilişkin davalar tespit, önleme, durdurma ve tazminat davalarıdır. Kazancın iadesi davası adın korunmasına ilişkin davalar arasında sayılmamıştır.

20. D Kanunumuz eşlerden birinin evlilik birliğinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemek maksadıyla diğerini bırakıp gitmesini veya haklı bir sebep olmaksızın ortak konuta dönmemesini de bir boşanma sebebi saymıştır. Diğerini ortak konutu terk etmeye zorlayan, yani onu ortak konuttan kovan veya haklı bir sebep olmaksızın ortak konuta dönmemesini engelleyen eş de terk etmiş sayılır (MK m.164/İ). Terk sebebiyle boşanma davası açabilmek için, ayrı yaşamının en az 6 ay devam etmiş olması şarttır. **Terk edilen eş 4. ayın sonunda hakime VEYA NOTERE başvurarak terk eden eşe iki ay içinde ortak konuta dönmelerini "ihtar" ettirir. Terk eden eş bu süre içinde dönmezse, terk edilen eş boşanma davası açabilir.**

21. C Olayda bir mirastan yoksunluk durumu söz konusudur. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldüren veya öldürmeye teşebbüs eden kişiler mirastan yoksunluk ile karşı karşıya kalır. Mirastan yoksunluk re'sen gerçekleşen bir olgudur. Mirasbırakanın bir tasarrufuna ihtiyaç bulunmamaktadır. Dolayısıyla olayda da R'nin bir işlem yapmasına gerek olmaksızın V, mirasçılık sıfatını yitirmiştir.

22. D Yasal önalım hakkından, resmi şekilde yapılacak bir sözleşmeyle ve tapuya şerh verilmesi suretiyle ferâgat edilebilir. Buna ön alım hakkından ferâgat denir. İlk satışta önalım hakkını kullanmamak feragat anlamına gelmeyecektir. Sonraki satışlarda yine önalım hakkı doğacaktır. Öte yandan, yalnız bir paydaş da bir satışta önalım hakkını kullanmaktan vazgeçebilir. Buna da önalım hakkını kullanmaktan vazgeçme denir. Belirli bir satışta ön alım hakkını kullanmaktan vazgeçmek adi yazılı şekle tâbidir ve satıştan önce veya sonra yapılabilir. Önalım hakkı, yalnızca paydaşlar dışındaki üçüncü kişilere yapılan satım ile doğacaktır. Yasal önalım hakkının kullanılabilmesi için tapu kütüğüne şerh verilmesine gerek bulunmamaktadır.

23. C Bir başka kişinin emeğinden veya malvarlığından geçerli bir hukuki sebep olmaksızın zenginleşen kişi bu zenginleşmeyi iade ile yükümlüdür. Bu yükümlülük de sebepsiz zenginleşme davasına konu oluşturmaktadır. Sebepsiz zenginleşme ile haksız fiilden doğan tazminat davaları yarışan davalardır. Yani her ikisinin de şartları gerçekleşmişse, zarar gören dilediğine başvurabilir. Ayırt etme gücü olmayan kişiye yapılan para ödemesi de bir sebepsiz zenginleşme teşkil eder. Zenginleşme için kusura gerek bulunmamaktadır. Yanlışlıkla başkasına ait bir borcu ödemek de sebepsiz zenginleşme oluşturmaktadır. Kusursuz sonraki ifa imkansızlığında, önceden ifa edilmiş edim sebepsiz zenginleşme ile geri istenecektir. A'ya ait kıymetli saatin hırsız tarafından çalındığı halde ise hırsız mülkiyeti kazanamadığı için bir zenginleşmeden bahsedebilmek mümkün değildir. Dolayısıyla sebepsiz zenginleşme davası değil istihkak davası gündeme gelecektir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

24. E Olumsuz edimler, borçlunun bir kaçınma ve yapmama eylemini, bir diğer deyişle olumsuz bir davranışı borçlandırdığı edimlerdir. Belirtmek gerekir ki bütün irtifak hakları, olumsuz edimler içermektedir. Dolayısıyla geçit ve manzara irtifakı, olumsuz edim niteliğindedir. Benzer şekilde taşkın kullanımdan kaçınma ve rekabet yasağı sözleşmelerinde de borçlu, belirli davranışları gerçekleştirmekten kaçınmayı yüklenmektedir. Kredi borcunun ödenmesi ise hem bir maddi edim hem de olumlu bir verme edimi niteliğindedir.

25. E Adam çalıştırmanın sorumluluğunda sorumluluğun doğması için adam çalıştırılan ile çalıştırılan kişi arasında bağımlılık ilişkisi şarttır. Bağımlılık ilişkisi, çalıştırılan kişinin emir ve talimatları altında çalışma anlamına gelmektedir. Bu ilişkinin var olduğu hallerde adam çalıştırılan kusursuz dahi olsa bu zararlardan sorumlu olacaktır. Ancak çalıştırılan kişinin kusuru mevcutsa, bu durumda adam çalıştırılan çalıştırılan rücu imkanına sahip olacaktır.

26. C Sözleşmenin kurulduğu sırada sözleşmenin konusunu oluşturan edimlerden biri objektif olarak imkansız ise, sözleşme kesin olarak hükümsüzdür (TBK m.27/1). Olayda sözleşmenin kuruluşu anından itibaren inşaat yapmaya imkan tanımayan yasal bir engel mevcuttur. Bu durum sadece sözleşme tarafları bakımından bir engel teşkil etmez. Aynı durum ve şartlar altında sözleşme kuran herkes için geçerli bir imkansızlık teşkil eder. Bu sebeple sözleşme geçersizdir.

27. D Taraf iradelerinin birbiriyle uyuşması bir geçerlilik unsuru değil kurucu unsurdur. Geçerlilik unsurlarından farklı olarak, kurucu unsurların eksikliği halinde sözleşme hiç kurulmamış olur ve yok hükmündedir.

28. E Kusurun derecesi haksız fiil sorumluluğunun doğması için önem taşımaz. Failde zarar kastı bulunsun ya da bulunmasın veyahut ihmalen böyle bir zarara vücut versin ya da vermesin diğer şartlar ile birleştiğinde fail, eyleminden sorumlu tutulacaktır.

29. A Ticari vekilin yetkisi, işletmenin alışılmış bütün işlemlerini kapsar. Fakat ticari vekil açıkça yetkili kılınmadıkça, ödünç olarak para veya benzerlerini alamaz, kambiyo taahhüdünde bulunamaz, dava açamaz ve açılmış davayı takip edemez. Ticari temsilcinin yapamayacağı işlemleri ticari vekil hiç yapamaz. Ticari temsilci, açıkça yetkili kılınmadıkça, taşınmazları devredemez veya bir hak ile sınırlandıramaz. İşletme devri, işletmenin alışılmış faaliyetleri kapsamında sayılamayacağı için gerek ticari temsilci ve gerekse ticari vekil devir işlemi yapamaz. Ticari vekilin açık yetkilendirme ile yapabileceği işlemler arasında ödünç alma sayılmış fakat ödünç vermeye dair böyle bir yetki aranmamıştır. Dolayısıyla ticari vekil, işletmenin alışılmış faaliyetleri kapsamında ödünç verme işlemi yapabilir.

30. C Avukat Yılmaz Yorulmaz'ın şirketle yapmış olduğu sözleşme ticari bir işidir. Çünkü taraflardan biri için ticari olan sözleşmeler, kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça diğer taraf için de ticari sayılır. Fakat her ticari işten doğan davalar ticari yargıda görülmez. Bir davanın ticari yargıya konu olabilmesi için ya mutlak ticari davaya konu olan işlerden veya nisbi ticari davaya konu olan işlerden olması gerekir. Mutlak ticari dava ise Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen işlerden doğan davalar ile kanunda açıkça sayılan davalardır. Soruda yer alan ihtilaf satış sözleşmesinden kaynaklanmaktadır ve satış sözleşmesi Türk Borçlar Kanunu'nda düzenlenmektedir. Bu konu, Türk Ticaret Kanunu'nda özel olarak sayılan mutlak ticari davalardan da değildir. Ayrıca bu işlem taraflardan sadece birinin ticari işletmesini ilgilendirmektedir. Bir uyuşmazlığın nisbi ticari davaya konu olabilmesi için her iki tarafın da ticari işletmesini ilgilendirmesi gerekir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

31. D Adi ortaklığın yöneticisi ortaklık sözleşmesiyle veya ortakların oyçokluğuyla alacakları kararla belirlenebilir. Bu seçim ortaklar arasından olabileceği gibi üçüncü kişilerden de olabilir. Ortaklık sözleşmesiyle ortaklardan birine verilen yönetim yetkisi, haklı bir sebep olmaksızın, diğer ortaklarca kaldırılamaz ve sınırlanamaz. Ortaklık sözleşmesinde yetkinin kaldırılamayacağına ilişkin bir hüküm bulunsa bile, haklı bir sebep varsa, diğer ortaklardan her biri yönetim yetkisini kaldırabilir. Oyçokluğuyla seçilen yönetici, oyçokluğuyla görevden alınabilir. Yönetim, sözleşme veya kararla yalnızca bir veya birden çok ortağa ya da üçüncü bir kişiye bırakılmış olmadıkça, bütün ortaklar ortaklığı yönetme hakkına sahiptir. Ortaklık, ortakların tümü veya birkaçı tarafından yönetilmekte ise bunlardan her biri, diğerleri katılmaksızın işlem yapabilir. Çift imza ile temsil kuralı anonim şirketlerde geçerli olan bir kuraldır.

32. B Şirket birleşmeleriyle ilgili dikkat edilmesi gereken tek bir kaide vardır. Şahıs şirketleri, bir sermaye şirketini veya kooperatifi devralamaz. Bu yasağa dikkat edildiği takdirde şirket birleşmesine dair bütün ihtimaller Türk Ticaret Kanunu'na uygun olacaktır.

33. D Soruda yer alan seçeneklerden doğru seçenek sadece D'de verilmiştir. Kıymetli evrakta alacaklı ve borçlu sıfatının aynı kişide birleşmesi borcu sona erdirmez. Bononun asıl borçlusu olan düzenleyen o senedi yeniden ciro ederek tedavüle sokabilir. Diğer seçenekler ise yanlıştır. Çekin muhatabı ancak banka olabilir ve çekte muhatap bankanın verdiği aval geçersizdir. Fakat poliçeyi kabul eden muhatap bir başkası lehine aval verebilir. Çek, rehin cirosuyla devredilemez. Poliçe; keşideci, lehtar ve muhatap arasında kurulan bir havale ilişkisidir. Emre yazılı ödeme vaadi sadece bonoda söz konusudur.

34. B Görüldüğünde vadeli ve görüldükten belli süre sonra vadeli poliçelere anapara faizi yazılabilir. Poliçe bedeli yabancı para birimi üzerinden yazılmışsa aynen ödeme kaydı konulabilir. Kambiyo senetleri kanunen emre yazılı senetlerden olduğu için menfi emre kaydı koyarak bunları nama yazılı düzenlemek mümkündür. Kambiyo senetlerine özgü bir tür şahsi teminat olan aval kaydı senede yazılabilir. Poliçe ve bono hamiline yazılı olarak düzenlenemediği için lehtar zorunlu unsurlardır. Hamiline yazılı düzenlenen poliçe ve bono geçersizdir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

35. E Sükna sınırlı bir aynı hak olup, şahsi irtifaklar arasındadır ve rehin türü değildir. Dolayısıyla rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takip yapma hakkı vermez. Taşınmaz yükü sınırlı bir aynı hak olsa da İİK anlamında rehin sayılan haklar arasındadır.

38. A Mühlet sırasında rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir veya başlamış olan takiplere devam edilebilir ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınmaz ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemez. Ancak, rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise ATM satışına izin verilebilir. Satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin bedeli kadar ödeme yapılır.

MURAT YAYINLARI

36. C Kambiyo takibinde genel haciz yolundan farklı olarak icra memuru senedin kambiyo senedi olduğunu ve vadesinin geldiğini görürse, borçluya senet sureti ile birlikte hemen bir ödeme emri gönderir. Genel haciz yolunda ise ödeme emri 3 gün içerisinde gönderiliyordu. İtiraz süresi 5, ödeme süresi 10 gündür ve itiraz icra dairesi değil icra mahkemesine yapılır.

39. D Mühlet içerisinde borçlunun bazı işlemleri yapılması için ATM'nin izmini alması gerekir, ki bu işlemler yasak işlemlerdir. Bunlar; Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Ancak taşınmaz satın alma yasak işlemler arasında değildir, taşınmazın devri yasak işlemidir.

37. E İflas idaresi 3 üyeden oluşur. Alacaklılardan veya 3. kişilerden de oluşabilir. Basit tasfiyede iflasın özel organları oluşmayacağı için iflas idaresi de olmaz. Kararlarını oy çokluğu ile alır. İflas idaresi üyelerini 1. Alacaklılar toplantısı teklif eder icra mahkemesi seçer. Ancak nereden seçileceği hususu ise 2021'de yeniden düzenlenmiş olup iflâs idare memurları, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflâs idare memurları listesinden seçilir. Bu şekilde seçilen iflâs idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunludur.

40. C İmzaya itiraz açıkça yapılmalıdır. B süresi içerisinde icra dairesine giderek "itiraz ediyorum" demişse borca itirazdır ve imza itirazı olmadığı için imzası ikrar edilmiş adi senet bulunduğundan itirazın kesin kaldırılmasını isteyebilir.

MURAT YAYINLARI

İKTİSAT ÇÖZÜMLERİ

1. A Cambridge iktisat okulunun kurucusu Alfred Marshall'dır. Pigou, Jevons, Schumpeter de öncüleri arasında yer alır. Kısmi denge analizi Marshall tarafından geliştirilmiştir. Stanley, Jevons Güneş Lekeleri Teorisini geliştirmiştir. Cambridge Tipi Miktar Teorisi Marshall ve Pigou tarafından geliştirilmiştir. Cambridge İktisat Okulunun kurucusu Walras değildir. Walras; Lozan Okulu'nun kurucusudur.

2. C Ücret Fonu Teorisi (J. S. Mill)

J.S. Mill, emek arz ve talebine göre piyasada oluşan ücret haddinin işçinin, asgari geçim haddine eşit olan emek maliyetine eşitleneceğini açıklamıştır. Bu açıklamada ücretlerin oluşumuna işçiler tarafından veya kanuni hiçbir müdahalenin bulunmadığı varsayılmaktadır. Ona göre emek arzı işçi sayısına; emek talebi ise ücret ödemeleri için ayrılan sermayeye, J.S. Mill'in deyimi ile ücret fonuna bağlıdır. Ortalama ücret haddi; ücret fonunun işçi sayısına oranına bağlıdır, işçi sayısı ücretlerin ödenmesine ayrılan sermayeye (ücret fonu) oranla daha hızlı artarsa, ortalama ücret haddi düşer; işçi sayısı ücretlerin, ödenmesi için ayrılan sermayeye (ücret fonu) oranla daha yavaş artarsa, ücret haddi yükselir. "Ücret fonu kuramına" göre doğal ücretleri belirleyen esas faktör; Değişir sermaye ve nüfustur.

Ortalama Ücret = Ücret Fonu / İşçi Sayısı

3. B İlgili malın fiyatı sabitken diğer malın fiyatında meydana gelen bir artış ilgili malın tüketim miktarında bir artışa neden oluyorsa, bu iki mal **ikame (rakip) maldır**.

İlgili malın fiyatı sabitken diğer malın fiyatında meydana gelen bir artış ilgili malın tüketim miktarında bir azalışa neden oluyorsa, bu iki mal **tamamlayıcı** maldır.

4. D $P = 30 - 0,5Q$ $ed = -2$ $P = ?$

$$ed = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

$\frac{\Delta Q}{\Delta P}$ bulmak için talep fonksiyonunda Q'yu başa çekmek gerekir

$$Q = 60 - 2P \quad \frac{\Delta Q}{\Delta P} = -2$$

$$ed = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$-2 = -2 \cdot \frac{P}{60 - 2P}$$

$$P = 60 - 2P$$

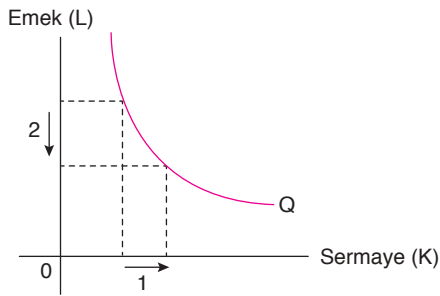
$$P = 20$$

5. D Farksızlık eğrilerinde iki malın bulunduğu durumda tüketici bir malın tüketimini artırmak için diğer malın tüketimini azaltmak ya da bir malın tüketimini azaltmak için diğer malın tüketimini artırmak zorundadır. Bu yüzden farksızlık eğrileri doymazlık varsayımı gereği negatif eğimlidir. Yani sol yukarıdan sağ aşağıya doğru inerler.

Doymazlık varsayımı ihlal edilirse kayıtsızlık eğrisi pozitif eğimli olur.

6. C Kişilerin sürüye katılarak taleplerini arttırmak istemelerinin altında yatan temel neden çevredeki kişilerin tüketiyor olması ve onlardan geri kalmak istememesidir. (Örneğin Moda) Buna pozitif kitle dışsallığı olarak da ifade edilen Bandwagon (sürüye katılma) etkisi denir.

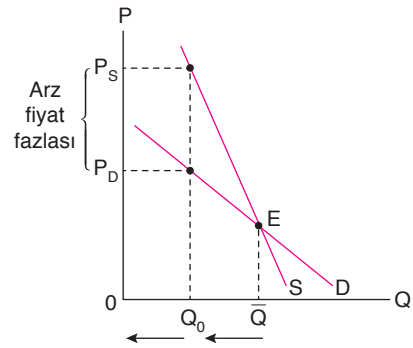
7. C

Üretici sermaye miktarını bir birim artırmak istediğinde emek kullanımını 2 birim azaltmalıdır.

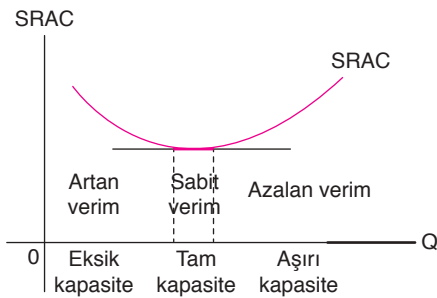
$$MRTS_{K,L} = -\frac{\Delta L}{\Delta K} = \frac{MPP_K}{MPP_L} = -\frac{1}{0,5} = -2$$

9. B Oluşan arz fiyat fazlalığı nedeniyle üretici üretimini daha da azaltma yoluna gideceği için Marshallgil denge kararsızdır.

MURAT YAYINLARI

8. A Firmanın kapasite kullanım düzeyi ve verim hali ile ilgili bilgileri kısa dönem ortalama toplam maliyet eğrisi yardımıyla elde ederiz.

10. A Marjinal maliyet eğrisinin minimum olduğu noktayı bulmak için önce marjinal maliyeti bulup, sonra türevini alıp sıfıra eşitleriz. Marjinal maliyeti bulmak için de toplam maliyetin türevini alırız.

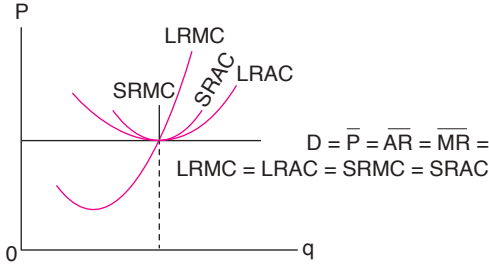
$$MC = \frac{dTC}{dQ} = 24Q^2 - 96Q + 10$$

$$MC = 24Q^2 - 96Q + 10$$

$$\frac{dMC}{dQ} = 48Q - 96 = 0 \quad Q = 2$$

MURAT YAYINLARI

11. A Uzun dönemde denge AC'nin min. noktasında gerçekleşir. AC'nin minimum noktasını bulmak için AC'nin türevini sıfıra eşitleriz.

$$AC = \frac{TC}{q} = 4q - 72 + \frac{400}{q} = 4q - 72 + 400q^{-1}$$

$$\frac{dAC}{dq} = 4 - 400 \cdot q^{-2} = 0$$

$$4 = \frac{400}{q^2}$$

$$4q^2 = 400 \quad q = 10$$

Uzun dönemde firmaların her biri normal kârla çalıştıkları için;

$$P = AC$$

$$P = AC = 4 \cdot 10 - 72 + \frac{400}{10} = 8 \quad P = 8$$

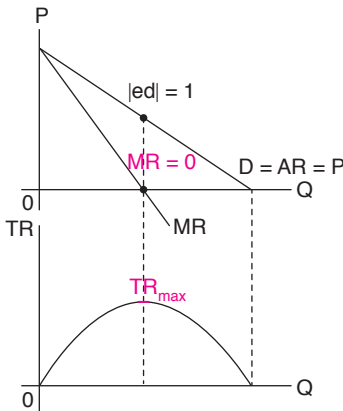
$$Q_d = 362 - 4P = 362 - 4(8)$$

$$Q_d = 330$$

Toplam talep 330 ise her bir firma üretimi 10 olduğu için;

$$330 / 10 = 33 \text{ firma vardır.}$$

12. C Doğrusal talep eğrisinin tam orta noktasında talebin fiyat esneklik değeri birdir. Esneklik değerinin bire eşit olduğu üretim düzeyinde toplam gelir maksimum değere sahip iken marjinal gelir değeri sıfırdır.

13. B Cournot modeli miktar rekabetine dayalı bir düopol modelidir. Cournot modelinde simetri varsayımı geçerli olup firmalar safça davranırlar. Üretim kararlarını eşanlı alan firmaların üretim yapıları ve maliyet yapıları aynıdır. Modeldeki firma sayısı basitleştirici olması adına ikidir.

Cournot modelinin çözümü tam rekabet ile monopol çözümlerinin arasında yer alır.

MURAT YAYINLARI

14. E Bir ekonomik karar biriminin bir başka ekonomik karar birimine doğrudan sağladığı (yüklediği) fiyatlandırılmayan yarar (zarar) dışsallıktır.

Marjinal sosyal maliyetin, marjinal özel maliyetin altında kaldığı durumda marjinal dışsal maliyet negatiftir. Yani kişilerin maliyet azalışı yaşaması üretimde pozitif dışsallık yaratır.

$$MSC = MPC + MEC$$

$$MSC < MPC, MEC < 0$$

Marjinal sosyal maliyetin, marjinal özel maliyetin üstünde kaldığı durumda marjinal dışsal maliyet pozitifdir. Yani kişilerin maliyet artışı yaşaması üretimde negatif dışsallık yaratır.

$$MSC = MPC + MEC$$

$$MSC > MPC, MEC > 0$$

Marjinal sosyal maliyetin, marjinal özel maliyete eşit olduğu durumda marjinal dışsal maliyet sıfırdır. Yani 3. kişiler maliyet azalışı veya artışı yaşamamaktadır, üretimde dışsallık yoktur.

MURAT YAYINLARI

15. C $G + TR - T = 200$

$G = 1.200$

$TR = 0$

$1.200 + 0 - T = 200$

$T = 1.000$

$Y_d = Y - T + TR = 8.000 - 1.000 + 0$

$Y_d = 7.000$

$Y_d = C + S$

$7.000 = C + 2.000 \quad C = 5.000$

16. D TÜFE; halkın en çok tükettiği varsayılan mal ve hizmetlerden oluşan sepetin satın alma maliyetindeki dönemsel değişimleri ölçen endekstir.

TÜFE; sabit mal ve hizmet sepetine dayalı Laspeyres endeksi ile ölçülür.

TÜFE ithal malları içerir.

ÜFE; ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurt içinde satılan ürünlerin üretici fiyatlarındaki dönemsel değişimi ölçen endekstir. TÜFE'de olduğu gibi ÜFE'de Laspeyres Endeksi ile ölçülür. İthal mal içermez.

GSYİH Deflatörü ise GSYİH'de yer alan mal ve hizmetlerin fiyatlarında meydana gelen ortalama değişimleri ölçer.

Deflatör; değişken mal ve hizmet sepetine dayalı Paasche endeksi ile ölçülür. Deflatör; TÜFE ve ÜFE'ye göre daha geniştir. Deflatör ithal ürünleri içermez.

17. B $\% \Delta M = \% 8$

$\% \Delta Y = \% 3$

$\% \Delta P = \% 9$

$\% \Delta V = ?$

$\% \Delta M + \% \Delta V = \% \Delta P + \% \Delta Y$

$\% 8 + \% \Delta V = \% 9 + \% 3$

$\% \Delta V = \% 4$

18. B Keynesyen Teori'de toplam çıktıyı belirleyen en önemli değişken efektif (toplam) taleptir. Ekonomi eksik istihdamda oluşu için talebin artması çıktıyı da artırır.

Tasarruf harcanabilir gelire bağlıdır. Harcanabilir gelir arttıkça; tasarruf da artar.

Ekonomiyi durgunluktan çıkartmanın ve tam istihdam düzeyinin sağlanabilmesi için; kamu harcamaları artırılmalı, genişletici maliye politikası (bütçe açığı) uygulanmalıdır.

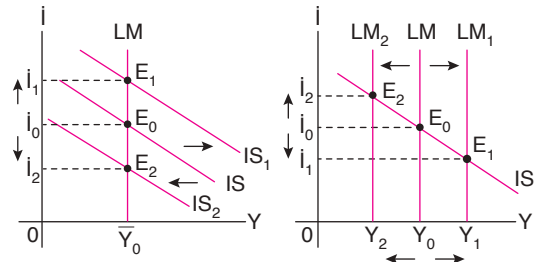
(Pump – Priming = Tulumba etkisi)

Keynesyen ekonomide yatırımlar; faiz ve ekonomiye ilişkin beklentilere bağlıdır.

Faiz oranları yükseldiği zaman; nakit tutmanın fırsat maliyeti artacağından; spekülative para talebi azalır ve böylece paranın dolanım hızı artmış olur. Faiz oranları arttığında bireyler ellerindeki nakdi tahvile yatırır; böylece para talebi azalacağından paranın dolanım hızı da artar.

“Keynes'e göre faiz oranı ile paranın dolanım hızı AYNI yönde hareket eder. Faiz artarsa, para talebi azalır, paranın dolaşım hızı artar.

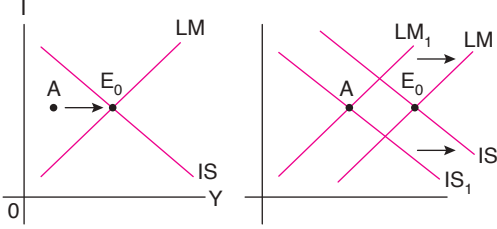
19. E Para talebinin faiz esnekliğinin sıfır olması durumunda para talep eğrisi ve LM eğrisi dikey olur. Ekonomide uygulanacak maliye politikasının denge gelir düzeyi üzerinde etkisi olmaz. Denge milli gelir seviyesi ancak uygulanacak para politikası ile değiştirilebilir. Bu nedenle maliye politikası etkin değilken para politikası etkindir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

20. C IS ve LM eğrisinin solunda bulunan nokta A noktasının bulunduğu bölgedir. Bu bölgeden E_0 noktasına müdahale ile gitmek için; IS ve LM eğrilerinin sağa kayması gerekir. Yani genişletici maliye ve para politikasının birlikte kullanılması gerekir.

21. B Nominal faiz oranı = reel faiz oranı + enflasyon oranı olduğundan enflasyonun olduğu bir ekonomide nominal faiz reel faiz oranından yüksek olur.

$$i_n = i_r + \pi$$

$$\pi > 0 \text{ ise } i_n > i_r$$

22. E Toplam talep eğrisinin konumunu IS'nin ve LM'nin konumunu belirleyen faktörler belirlemektedir. IS'nin konumunu belirleyen faktörler toplam talep (AD) eğrisini paralel şekilde kaydırırken LM'nin konumunu belirleyen faktörler eğrinin eğimini değiştirerek kaydırır. Örneğin, para arzındaki bir artış enflasyonist etkiler yaratacağından toplam talep eğrisi yüksek fiyat düzeylerinde daha fazla kayar yani dikleşerek sağa kayar. Para arzı artışı dışındaki faktörler enflasyonist etki yaratmayacağı için toplam talep eğrisini paralel kaydırır.

23. A Reel konjonktür kuramına göre iktisadi dalgalanmaların nedeni; reel ARZ ŞOKLARIDIR. Nominal bir değişken olan para iktisadi faaliyet üzerinde hem kısa dönemde hem de uzun dönemde yansızdır, çünkü fiyatlar esnektir ve işletmeler talep ve maliyet değişimlerine karşı fiyatlarını hızlı ayarlar. Para arzındaki bir defalık artış veya azalış reel iktisadi faaliyeti değil, fiyatlar genel düzeyini etkiler. Bu durum kısa dönem için geçerlidir. Reel ARZ ŞOKLARI Teknoloji ve Verimlilik şoklarıdır.

24. B Ekonomik birimlerin gelirlerini elde ettikleri an ile harcadıkları an arasındaki gecikmeye "Robertson gecikmesi" adı verilir.

Talebin olduğu an ile talebi karşılamak için üretimdeki artış arasında geçen süreye "Lundberg gecikmesi" adı verilir.

Üretim faktörünün hasılayı yaratması ancak bunun karşılığında gelirin elde edilememesi ise "Meltzer gecikmesi" olarak adlandırılır.

25. B Katı döviz kuru hedefleme stratejisinde tam (resmi) dolarizasyon ve para kurulu olmak üzere iki farklı uygulama söz konusudur. Parasal tabanın ülkenin döviz rezervine bağlandığı ve sabit kurdan döviz karşılığı para arzının yapıldığı uygulama para kuruludur. Yerli paranın olmadığı, yabancı bir paranın resmi para birimi olarak benimsendiği ise tam (resmi) dolarizasyondur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

26. A Merkez bankasına likidite hacmini düzenleme ve likiditenin son kaynağı olma fonksiyonunu yerine getirme olanağı veren rezerv yaratma gücü yani banknot çıkarma yetkisidir.

28. C **Rezerv Opsiyonu Mekanizması (ROM)**; bankaların Türk lirası (TL) zorunlu karşılıklarının belirli bir yüzdesini yabancı para ve altın cinsinden tesis edebilmelerine imkân tanıyan bir uygulamadır. Bu bankalar için zorunluluk değil, bir alternatiftir.

Likidite senedi ihracı; TCMB para politikası hedefleri çerçevesinde para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, açık piyasa işlemleri çerçevesinde kendi nam ve hesabına, vadesi 91 günü aşmayan, ikinci piyasada alınıp satılabilen likidite senetleri ihraç etme yetkisine sahiptir.

Geç Likidite Penceresi (GLP); TCMB'nin nihai kredi mercii sıfatıyla ödeme sistemlerinde ortaya çıkabilecek sorunların önlenmesi amacıyla Hesaplarını kapatmak ya da ellerinde bulunan parayı borç vermek için son ana kadar bekleyen bankalara geçici nitelikteki likidite ihtiyaçlarını karşılamaları için gün sonunda (saat 16.00-17.00 arasında) teminatları karşılığında, limitsiz olarak sağladığı gecelik vadeli TL borçlanma imkanı ile likidite fazlalarını değerlendirebilmeleri için aynı koşullarda sağladığı gecelik vadeli TL borç verme imkanını ifade eder. Bu pencereden borç alan banka merkez bankasının borç verme faiz oranından yüksek bir oranla borçlanır. Borç veren banka ise merkez bankasının borç alma faiz oranından daha düşük bir faiz oranına razı olur.

1 Hafta Vadeli Repo İhaleleri (Politika Faizi); Bir hafta vadeli repo ihaleleri, Para Piyasası Kurulu tarafından tespit edilen faiz oranından miktar ihalesi yöntemiyle gerçekleştirilmektedir. Bir hafta vadeli repo ihaleleri tam iş günlerinde saat 11.00'de, yarım iş günlerinde ise saat 10.30'da gerçekleştirilmektedir. Bu ihalede faiz TCMB'nin politika faizi olarak ilan ettiği bir hafta vadeli repo ihale faizidir.

27. C $M_1 = \text{Dolaşımdaki nakit} + \text{Vadesiz mevduat}$

$$M_1 = 450 + 100$$

$$M_1 = 550$$

Para arzının para çarpanı ve parasal taban ile belirlenmesinde:

$$M_1 = m_1 \times B$$

$$550 = m_1 \times 50$$

$$m_1 = 550 / 50 = 11 \text{ olarak bulunur.}$$

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

29. C Monopolcü Rekabet Teorisi, sanayi malları endüstri içi ticaretini ürün farklılaştırması ve ölçek ekonomileri ile açıklamaktadır.

Monopolcü Rekabet Teorisi, "Bertrand fiyat rekabeti" ve "ürün farklılaştırmasına" dayanmaktadır. Bertrand fiyat rekabetinde her bir firma, diğer firmaların fiyatlarını veri kabul ederek kârları maksimize eden bir fiyat belirlemektedir. Bununla beraber, söz konusu firmalar ya var olan rakip firmaların mallarına ya da piyasaya yeni giriş yapacak firmaların mallarına tam ikame olmaması için ürün farklılaştırması yapmaktadır. Bu şekilde, her bir firma farklılaştırdığı mal üzerinde monopolcü bir firma gibi davranabilmektedir. Ayrıca, ölçege göre artan getiriler monopolcü rekabet piyasalarını destekleyebilmektedir.

MURAT YAYINLARI

30. D Antrepolar, yabancı malların tarife ödenmeden gümrük makamlarının denetimi altında uzunca bir süre muhafaza edilmesine yarayan kapalı alanlardır. Doğrudan gümrük idareleri tarafından işletilirse, "gerçek antrepo", özel kişiler tarafından işletilirse de "fiktif antrepo" adını alırlar. Antrepoda saklanmak üzere ülkeye giren mallardan gümrük vergisi alınmaz. Ancak söz konusu mallar daha sonra ev sahibi ülke tarafından ithal edilirse normal gümrük rejimi uygulanır.

31. A Akreditif, ticarete yer alan bir ödeme yöntemi olarak ithalatçının talebine göre oluşturulan, bir banka tarafından ihracatçıya belli şartlar altında ödeneceği hususunda verilen garanti olarak ifade edilmektedir. Bankalar ile yapılan bir anlaşma türüdür.

MURAT YAYINLARI

32. E Ödemeler bilançosunun dengede olabilmesi için otonom (ya da çizgi üstü) işlemlerinin net bakiyesi ile denkleştirici (ya da çizgi altı) işlemlerin ters yönlü bakiyesi birbirine eşit olmalıdır.

33. B Marx'ın teorisinde emek, üretilen malların değerini belirlemektedir. Çünkü üretim sürecinde en temel üretim faktörü emektir.

34. C Doğulu toplumların teknolojik özellikleri:

- Standart olmayan üretim
- Küçük ölçekli üretim
- Esnek olmayan arz
- Değişmeyen teknoloji
- Geleneksel mal üretimi

Batılı toplumların teknolojik özellikleri:

- Standart üretim
- Büyük ölçekli üretim
- Esnek arz
- Değişen teknoloji
- Yeni mallar üretimi

35. D 70 KURALI: Lucas tarafından kullanılan temel kurala göre, yılda g oranında büyüyen bir ülke, her 70/g yılda kişi başına gelirini iki katına çıkaracaktır. Başka bir ifadeyle 70 rakamını ülkenin yıllık büyüme hızına bölerek bir ülkenin kaç yıl sonra gelirini ikiye katlayacağını bulabilirsiniz. Bu durumda soruya göre 70/10'dan 7 yıl sonra kişi başına gelir iki katına çıkar.

38. B II. Dünya Savaşı yıllarında devletin Millî Korunma, Varlık, Çiftçiyi Topraklandırma Yasaları ile Toprak Mahsulleri Vergisi uygulamaları sonucunda geniş halk kitlelerinin yaşam standartları düşmüş ve halkın mevcut siyasi iktidara karşı hoşnutsuzluğu artmıştır. 18 Ocak 1940 tarihli 3780 sayılı Millî Korunma (Müdafaa) Kanunu, savaş koşullarında ekonominin üzerindeki baskıları denetim altına alabilmek, özellikle gıda zorluklarını gidermek üzere çıkartılmış ve hükûmete üretim ve dağıtım ile ilgili özel yetkiler vermiştir.

MURAT YAYINLARI

36. D Romer'in "Bilgi Üretimi ve Dışsallıklar" modeline göre bir firmanın bilgi seviyesi artarsa toplumunda bilgi seviyesi artacaktır.

39. A Türkiye'de 1970'ler ithal ikameci sanayileşmenin tercih edildiği yıllardır. Bu sanayileşme ihracat sektörü aleyhine sonuçlar doğurur. Dolayısıyla bu dönemde ihracat artışı yaşanmamıştır.

37. B Kalkınma Planlarının Tarihleri:

- 1. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967)
- 2. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972)
- 3. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977)
- 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983)
- 5. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989)
- 6. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994)
- 7. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000)
- 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)
- 9. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)
- 10. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018)
- 11. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2019-2023)

40. C Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı çerçevesinde devalüasyon kararı alınmamıştır. Çünkü bu program ile ülkede esnek kur sistemine geçilmiştir.

MURAT YAYINLARI

• MALİYE ÇÖZÜMLER •

1. **B** Erdemli mallar gelir düzeyi düşük vatandaşların ve dezavantajlı bireylerin korunması güdüsüyle ya devlet tarafından üretilen ya da üretimini yapanların devlet tarafından desteklendiği mallar olarak tanımlanabilir. Erdemli mallar, nitelikleri itibarıyla özel mallara benzemekle birlikte piyasada eksik üretimlerini engellemek, toplumsal refahı artırmak ve genişletmek için üretilen mallardır. Okullardaki süt dağıtımı, huzurevleri, zorunlu aşı programı, yetiştirme yurtları erdemli mallara örnek olarak verilebilir.

2. **A** Çok zirveli tercih sıralamasında bireylerin tek bir seçenek üzerinde uzlaşmalarına ve birbirine karşı seçimi kazanan seçeneklerin bir halka içinde kapanmasına **oylama paradoksu** veya **dönemsel çoğunluk** denir. Condorcet ölçütüne göre oylama paradoksundan çıkmanın yolu seçeneklerin ikişer ikişer oylamaya sokulmasıdır.

3. **D Buchanan ve Tullock:** Siyasi karar alma süreci içinde ortaya çıkan karar alma maliyeti ve katlanma maliyeti üzerinde durmuş ve her iki maliyetin de en aza indirilmesi gerektiğini savunmuşlardır.

4. **E** Tam dışlama etkisi, artan kamu harcamalarına eşit oranda özel sektör yatırımlarının azalmasıdır. Bu durumda milli gelirden bir değişiklik olmayacaktır. Bu nedenle Klasik Maliyecilere göre maliye politikası etkin bir politika değildir.

5. **E Kamu Harcamalarında Gerçekte Artışın Ekonomik Nedenleri:** “Devletin ekonomiye müdahale etmesi, yeni görevler üstlenmesi ya da piyasalardaki dengesizliklerin giderilmesine yönelik devlet faaliyetleri kamu harcamalarını artırmaktadır. Devletin belirli alanlarda, özel sektörün eksikliklerini giderebilmek için yatırımlar yapması, durgunluk dönemlerinde, genişletici politikalar izleyerek harcamalarını artırması hem miktar hem de nitelik itibarı ile harcamaları artırmaktadır.”

6. **B** Dolaysız transfer harcamalarını, yararlanan kişilerin gelirlerini doğrudan doğruya artıran harcamalar olarak tanımlayabiliriz. Devlet borçlanma faizleri, savaş gazilerine ve şehit yakınlarına ödenen paralar, sosyal sigorta yardımları, emekli maaşlarını dolaysız transfer harcamalarına örnek olarak gösterebiliriz. Dolaylı transfer harcamalarını ise yararlanan kişilerin gelirini doğrudan artırmayan harcamalar olarak tanımlayabiliriz. İktisadi gayeli yardımları ve sübvansiyonları dolaylı transfer harcamalarına örnek olarak verebiliriz.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

7. E Gerçek harcamalar teriminin yerine reel harcamalar, faktör harcamaları, efektif harcamalar, mal ve hizmet alım harcamaları gibi terimler de kullanılmaktadır. Bu ayrımın esası kamu harcamalarının mal ve hizmet alımlarında kullanılıp kullanılmadığıdır. Gerçek harcamalar, toplam arza katkı yapan devlet hizmetlerinin bedelidir. Örneğin; devletin piyasadan arsa, çimento, tuğla, işçilik gibi faktörleri teker teker alıp bina inşa etmesi durumunda, üretim faktörleri dolaysız olarak elde edilmiş olduğundan, bu tür giderler gerçek harcama sayılır. Devlet kamu hizmetlerini gerçekleştirmek üzere memur istihdam etmesi durumunda, bir üretim faktörü olan emekten yararlanma hakkını elde etmiş olduğundan, memurlara yapılan maaş ödemeleri de gerçek harcamalar olarak kabul edilir. Devlet, bu tür harcamalar aracılığıyla üretim faktörleri elde eder, bunlar mal ve hizmet üretiminde kullanırsa üretilen bu mal ve hizmetler GSMH'ya ilave edilir.
8. C Kamusal tercihler kuramı çerçevesinde bürokrasi kavramı üzerinde ilk sistemli ekonomi analizini Niskanen yapmıştır. Niskanen çalışmasında, bir ekonominin temel davranışsal isteklerini ve kamusal tercihler çerçevesinde bürokrasilerin çalışmalarını, bu isteklerin bürokratik davranışlar için ne ifade ettiğini incelemiş ve karakterize etmeye çalışmıştır.
9. D Dışa açık ekonomide vergilerin gelire bağlı olduğu varsayımı altında transfer harcamalarındaki değişikliğin milli gelir üzerindeki etkisini gösteren çarpın katsayısı $c / 1 - c(1-t) + m$ 'dir.
10. B Verimli kamu harcamaları milli gelir üzerinde değişiklik yaratırken, verimsiz kamu harcamaları sosyal adalet amaçlıdır.
11. A Vergi Arbitrajı: Vergi arbitrajı; farklı gelir türleri ve farklı bireylerin vergilendiği, farklı oranların avantajından yararlanılmasını ifade etmekte olup, bunun sonucunda; her iki tarafın da ortak vergi yükümlülüklerinin azalması sonucu daha iyi duruma geldiği risksiz işlemler kümesini ifade etmektedir. Bir firmanın bir kısım makinesini diğer bir firmaya satıp, daha sonra leasing yoluyla, ondan bunları kiralaması sonucunda gider yazılabilecek tutarların değişimine bağlı olarak, vergi avantajı elde edilmesi, söz konusu işleme örnek gösterilebilir.
12. B Vergilemede yatay eşitlik, ödeme gücü yönünden eşit durumda olanların aynı miktarda vergi ödemeleri olarak tanımlanmaktadır. Buna göre, aynı düzeyde gelir elde eden vergi mükelleflerinin aynı vergiyi ödemeleri gerekmektedir. Vergilemede dikey eşitlik, ödeme gücü yönünden farklı durumda olanların farklı vergi ödemeleri olarak tanımlanabilir. Diğer bir deyişle, farklı düzeyde gelir elde eden vergi mükellefleri farklı miktarda vergi ödemelidirler. Bu ilkeye göre, gelir düzeyi yüksek olan bir kimsenin gelir düzeyi daha düşük olan bir mükellefe göre daha fazla vergi ödemesi gerekmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

13. D **Vergi yükü** ya da diğer bir ifade ile **objektif vergi yükü**, mükelleflerin belli bir dönemde devlete ödedikleri verginin, aynı dönemde elde edilen toplam gelire oranı olarak tanımlanmaktadır.
Vergi Yükü = Belli bir dönemde ödenen toplam vergi / Belli bir dönemde elde edilen gelir

16. A Mevcut bir vergi sisteminde, vergi oranlarının artırılmasına rağmen vergi hasılatında ilave bir artış yaşanmıyorsa bu noktaya verginin mali sınırı denir. Yani, sürekli artan vergi oranı, sürekli artan vergi hasılatı anlamına gelmemektedir. Belirli bir noktada, direnç noktası oluşmaktadır. Bu nokta mali sınırı ifade eder.

MURAT YAYINLARI

14. E Tebliğ olunan vesikalar, esasa müessir olmayan şekil hatalarından dolayı hukuki kıymetlerini kaybetmezler; yalnız vergi ihbarı ile ilgili vesikalarda mükellefin adının, verginin nevi veya miktarının, vergi mahkemesinde dava açma süresinin hiç yazılmamış olması veyahut bu vesikaların görevli bir makam tarafından tanzim edilmemiş bulunması vesikayı hükümsüz kılar.

17. D **Tam mükellefiyet:** Kurumlar Vergisi Kanunu'nda sayılı kurumlardan kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler.

Dar mükellefiyet: Kurumlar Vergisi Kanunu'nda sayılı kurumlardan kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlar, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler.

MURAT YAYINLARI

15. C Vergi sistemlerinde marjinal vergi oranı ortalama vergi oranına eşitse bu vergiye düz oranlı, marjinal vergi oranı ortalama vergi oranından yüksek ise artan oranlı bir vergi, bunun tam tersi olursa azalan oranlı bir vergi sistemi söz konusudur.

18. A Türkiye Büyük Millet Meclisi, İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile özel kanunlarına veya idari kararlara göre kurulan daimî veya geçici bütün komisyonların üyelerine ve bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler; ücret çerçevesinde vergilendirilir.

19. B Bina vergisinin oranı meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde ikidir. Bu oranlar, büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %100 artırımlı uygulanır. Cumhurbaşkanı, vergi oranlarını yarısına kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

20. E *KDV Kanunu'nda Teslim:*

1. Teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyi veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir.

2. Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme akit yapmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonucu kişiye devredilmesi halinde, aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir.

3. Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.

4. Kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin mutad olduğu hallerde teslim bunlar dışında kalan maddeler itibarıyla yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve mahiyette kap ve ambalajlar ile döküntü tali maddelerin geri verilmesinde de aynı hüküm uygulanır.

5. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. Arsa karşılığı inşaat işlerinde; arsa sahibi tarafından konut veya işyerine karşılık müteahhide arsa payı teslimi, müteahhit tarafından arsa payına karşılık arsa sahibine konut veya işyeri teslimi yapılmış sayılır.

21. C Vergi incelemesinden maksat, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak tespit etmek ve sağlamaktır. Vergi incelemesi; Vergi Müfettişleri, Vergi Müfettiş Yardımcıları, ilin en büyük mal memuru veya vergi dairesi müdürleri tarafından yapılır. Gelir İdaresi Başkanlığının merkez ve taşra teşkilatında müdür kadrolarında görev yapanlar her hal ve takdirde vergi inceleme yetkisini haizdir. Vergi incelemesinin ne zaman yapılacağı evvelden haber verilmesi mecburi değildir. İnceleme, neticesi alınmamış hesap dönemi de dahil olmak üzere, tarh zamanaşımı süresi sonuna kadar her zaman yapılabilir. Evvelce inceleme yapılmış veya matrahın re'sen takdir edilmiş olması yeniden inceleme yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline mani değildir.

Vergi incelemeleri, esas itibarıyla incelemeye tabi olanın iş yerinde yapılır. İş yerinin müsait olmaması, ölüm, işin terk edilmesi gibi zaruri sebeplerle incelemenin yerinde yapılması imkânsız olur veya mükellef ve vergi sorumluları isterlerse inceleme dairede yapılabilir. Bu takdirde incelemeye tabi olanın lüzumlu defter ve vesikalarını daireye getirmesi kendisinden yazılı olarak istenilir. İncelemenin dairede yapılması halinde istenilen defter veya vesikaları belli edilen zamanda mazeretsiz olarak getirmeyenler, bunları ibraz etmemiş sayılırlar. Haklı bir mazeret gösterenlere, defter ve vesikalarını daireye getirmesi için münasip bir mühlet verilir.

22. D *İşe başlamayı bildirme:*

Aşağıda yazılı mükelleflerden işe başlayanlar keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar:

1. Vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı
2. Serbest meslek erbabı
3. Kurumlar Vergisi mükellefleri
4. Kolektif ve adi şirket ortaklarıyla komandit şirketlerin komandite ortakları

Ticaret sicili memurlukları, kurumlar vergisi mükellefi olup da Türk Ticaret Kanunu'nun 27 nci maddesi uyarınca tescil için başvuran mükelleflerin başvuru evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine yazılı veya elektronik ortamda intikal ettirir. Bu mükelleflerin işe başlamayı bildirme yükümlülükleri yerine getirilmiş sayılır. Bildirim yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyen ticaret sicili memurları hakkında işe başlamanın zamanında bildirilmemesine ilişkin usulsüzlük cezası hükümleri uygulanır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

23. E Monetizasyon, borç yönetiminde, borçların para basılarak finanse edilmesi alternatifidir. Diğer bir ifadeyle, emisyon hacmi hızla artırılarak, borçların azaltılması işlemine monetizasyon denilmektedir. Monetizasyon durumunda, emisyon hacminde çok büyük artırıma gidilmesi gerekir. Mevcut borç stoku kadar, emisyon hacminde artışa gidilir. Monetizasyon, iki şekilde uygulanabilmektedir. Bunlardan birincisi, hazine ikinci el piyasaya alıcı olarak girerek, daha önce ihraç edilmiş olan kamu menkul kıymetlerini satın almakta ve bunu da para basarak finanse etmektedir. Bu yöntemde, enflasyonun hızlanacağı ve faiz hadlerinin yükseleceği beklentisi oluşabileceğinden, hazinenin mevcut hazine bonolarını daha düşük fiyatlarla alma ihtimali bulunmaktadır. Monetizasyonun ikinci şeklinde ise, devlet tahvillerinin vadesi geldiğinde yeniden borçlanılmayarak, bunun yerine para basılarak borç sona erdirilmektedir.

MURAT YAYINLARI

24. B Klasik maliyecilere göre devlet borçlanması:

- Borçlanmaya iyi bakılmaz.
- Borçlanma, özel kesimdeki verimli kullanılacak fonların kamu kesimine geçmesini ifade eder.
- Bireylerin tasarruflarını ve milli sermayeyi azaltır.
- Borçlanma, olağanüstü bir gelirdir ve olağanüstü durumlar dışında başvurulmamalıdır.
- Borçlanma, pahalı bir gelirdir.
- Borçlanma, devletin asli geliri değildir.
- Borçlanma, vergilerin öne alınmış veya iskonto ettirilmiş şeklidir.
- Borçlanma, bugün alınması gereken vergilerin geleceğe ertelenmesidir.
- Borçlanma, hem bugün hem de gelecek nesiller üzerine yüküdür.

25. B Hazine Kefaletine Haiz Bonolar: Merkezi devlet teşkilatı dışında kalan ve kendi özel kanunları bulunan özerk bütçeli kamu kuruluşlarının finansman sıkıntısı yaşamaları halinde hazine güvencesi altında çıkarılan bu bonolar, Merkez Bankasına iskonto edilmekte ve karşılığında ilgili kuruluşa avans verilebilmekteydi.

MURAT YAYINLARI

26. E Borçlanmada maddi bir karşılık söz konusudur. Ancak bu karşılığın kaybolması mümkündür. Bunun nedenleri:

- Yüksek enflasyon ortamında reel değeri sıfırlanmış yerli para ile borçların ödenmesi
- Nominal faizlerin enflasyon oranından daha düşük olması
- Borç anaparasının bir miktar değer kaybetmesi sonucunda ortaya çıkan karşılığın kısmi azalması
- Devlet borçlanma senetlerinin daha düşük faizli ve daha uzun vadeli senetlerle değiştirilerek tasarruf sahiplerinin kısmen kayba uğratılması
- Olağanüstü dönemlerde piyasa faizlerinden daha düşük oranlarda borç senedi ihraç edilmesi

27. D Başarılı bir borç yönetiminin unsurları:

- Borçlanma koşullarının devlet için en az yük sağlayacak şekilde saptanması
- Arzu edilen tutarda veya gerektiği kadar tahvil ve bono satışının sağlanması
- Borçlanma miktar ve koşullarının ekonominin içinde bulunduğu durumun gereklerine uydurulması
- Uygun fırsatlar çıktığında borç servisi yükünün hafifletilmesi

28. A Konsolidasyona “borcun tahkimi” de denir. Bu işlemdede, kısa vadeli borç senetleri uzun vadeli borç senetleri haline getirilir. Konsolidasyona çeşitli nedenlerden dolayı başvurulabilir. Örneğin borçların vadesinde ödenmesi sonucu ekonomi üzerinde olumsuz etkiler meydana getirmesi söz konusuysa veya devletin mali durumu kötüleşecekse konsolidasyona gidilebilir. Diğer taraftan tahkim ihtiyari veya zorunlu olabilir. İhtiyari tahkimde, alacaklı elindeki kısa vadeli borç senedini uzun vadeli borç senediyle değiştirme hususunda serbest bırakılır. Zorunlu tahkimde, devlet, kendi iradesiyle kısa vadeli borç senedini uzun vadeli borç senediyle değiştirir. Ancak, devletin böyle bir yola başvurusu, yani alacaklıların rızasına dayanmadan borcun vadesini ertelemesi devlet ciddiyetiyle bağdaşmaz ve devlete olan güvenin sarsılmasına yol açar. Devletin yeniden borçlanması zorlaştırır. Tahkimle birlikte devletin borç yükü artar ve buna bağlı olarak borç stoku artar. Zira uzun süreli borçların faizleri daha yüksektir. Diğer taraftan konsolidasyon ekonomi üzerinde daraltıcı etki yaparak enflasyon hızını yavaşlatabilir.

29. C Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır.

30. A Genel Bütçeli İdareler:

- Devlet tüzel kişiliğine dahildir.
- 5018 sayılı kanunda I sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçeleridir.
- Birimlerin kendi tüzel kişilikleri yoktur.
- Birimlerin kendi özel gelirleri yoktur.
- Bütçe finansmanı ağırlıklı olarak vergilerle sağlanır.
- Bütçe hazırlanırken, önce gider bütçesi sonra gelir bütçesi hazırlanır. Sosyal devlet anlayışına uygundur.
- Muhasebe hizmetleri, Hazine ve Maliye Bakanlığı eli ile yürütülür.

31. B Bir önceki yıl usulü; gelecek mali yılın gelir tahminleri yapılırken bir önceki yılın gerçekleşen geliri esas alınır.

Ortalama artışa göre artırma usulü; gelecek mali yılın gelir tahminlerini son 3-5 yılda gerçekleşen gelir rakamlarının artış oranı alınır. Bir önceki yıl gerçekleşmiş olan gelir bu orana göre artırılarak uygulanır.

Ortalama usul; gelecek mali yılın gelir tahminlerinde son 3-5 yıla ilişkin rakamların ortalaması alınır. Bütçesi hazırlanacak mali yıla aynen uygulanır.

32. D Sayıştay, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç 75 gün içinde TBMM’ne sunar. Genel uygunluk bildirimini; dış denetim raporları, idari faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır. Kesin hesap kanun teklifi ve genel uygunluk bildiriminin TBMM’ne verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetimleri önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez.

33. E Hukuki Fonksiyon: Bütçenin bu fonksiyonu, esas itibarıyla, kamu faaliyetinin yerine getirilmesi sürecinde ortaya çıkan kamu ihtiyaç ve hizmetleri ile kamu gider ve gelirlerinin oluşumunda, bu olayın tarafları durumunda olan devlet ile vatandaşlar arasındaki karşılıklı hak ve sorumlulukların belirlenmesini ifade eder. Bu fonksiyon yürütme yönüyle tüm kamu faaliyetlerinin kanuni normlara bağlanmasını sağlar.

34. C Bütçe emanetleri: Bütçe emaneti mali yılın sonuna kadar bütçe harcamalarından verile emrine bağlanmış fakat ödemesi gerçekleştirilmemiş olan giderlerin, ilgili yılın bütçesine kaydedilmek üzere bir emanet hesaba alınmasıdır. Emanet hesabına alınan paraların hak sahibine verilene kadar geçen sürede bu emanetler devlete kısa süreli bir kaynak teşkil etmiş olmaktadır.

37. E Monetaristler, ekonomik istikrarın sağlanabilmesi açısından para arzının üretim artışı ile sabit oranda tutulması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Üretim artışına koşut olarak para arzı belirli bir oranda artırılabilir gibi, işsizlikle mücadele açısından hassas ayar mekanizması olarak da kullanılabilir. Monetarist yaklaşım taraftarlarına göre Keynesyen genişletici önlemler ancak kısa dönemde etkili olabilir, uzun dönemde sistem eski durumuna döner.

MURAT YAYINLARI

35. A Kamu harcamaları içinde işsizlik ödemeleri otomatik istikrar sağlayıcılığı yüksek bir araçtır. Durgunluk dönemlerinde işsizlik artmakta ve işsizlere ödenen maaşlar ile işsizlik fonunda azalma ortaya çıkarak ekonomide ek talep yaratılmaktadır. Genişleme döneminde ise istihdam arttığından ve işsizlik ödemeleri azaldığından işsizlik fonu fazla vererek talep kısılmış olmaktadır.

38. B İradi Maliye Politikaları: Bir ekonomide talebi yönlendirmek veya istikrar sağlamak amacıyla siyasal otoritenin iradi kararlar almasıdır.

39. C Genel bir harcama vergisi öneren ve gelir vergisinin böyle bir vergi ile ikame edilmesi halinde iktisadi büyümenin hızlandırılacağını ileri süren iktisatçı Kaldor'dur.

36. A Vergilerdeki bir azalış milli gelir üzerinde genişletici etkiye sahiptir. Bu etkinin ne kadar olacağı çarpan aracılığıyla hesaplanır.

40. D Enflasyonda uzun vadeli borçların kısa vadeli borçlara tercih edilmesinin temel nedeni likiditeyi daha fazla kısıtlamalarıdır.

MURAT YAYINLARI

GÜNCEL

ORDINAR YUS

KPSS

GENEL YETENEK • GENEL KÜLTÜR

TÜRKÇE - MATEMATİK - TARİH
TÜRKİYE COĞRAFYASI - TEMEL YURTŞAHLIK BİLGİSİ

**KONU ANLATIMLI
MODÜLER SET**

KONU ANLATIMI
ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK SORULAR
AÇIKLAMALI KONU TESTLERİ
ÇIKIŞ SORULAR

MURAT YAYINLARI

GÜNCEL

KPSS

BLOG

GENEL YETENEK
GENEL KÜLTÜR

**MODÜLER
SORU BANKASI**

AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ GÜNCEL SORULAR

MURAT YAYINLARI

GÜNCEL

EĞİTİM BİLİMLERİ

MODÜLER SET

KPSS

EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ - SINIF YÖNETİMİ - ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI
PROGRAM GELİŞTİRME - ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME - ÖĞRETMEN PSİKOLOJİSİ
GELİŞİM PSİKOLOJİSİ - REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM

KONU ANLATIMI
ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER
ÇIKIŞ SORULAR
KONU TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

-KPSS-

GÜNCEL

EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ - SINIF YÖNETİMİ - ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI
PROGRAM GELİŞTİRME - ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME - ÖĞRETMEN PSİKOLOJİSİ
GELİŞİM PSİKOLOJİSİ - REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM

**MODÜLER
SORU BANKASI**

AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ GÜNCEL SORULAR
GENEL TARAMA TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

KPSS
A GRUBU ALAN BİLGİSİ

İKTİSAT

TÜM KAMU KURUM VE KURULUŞ
SINAVLARINA HAZIRLIK

GÜNCEL KONU ANLATIMLI
AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ SORULAR
ÇIKIŞ SORULAR
KONU TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

KPSS
A GRUBU ALAN BİLGİSİ

MUHASEBE

TÜM KAMU KURUM VE KURULUŞ
SINAVLARINA HAZIRLIK

GÜNCEL KONU ANLATIMLI
AÇIKLAMALI VE ÇÖZÜMLÜ SORULAR
ÇIKIŞ SORULAR
KONU TESTLERİ

MURAT YAYINLARI

WWW.MUE.COM.TR

DERS DEDIĞİN CANLI CANLI OLUR!...

murat uzaktan eğitim
mue.com.tr

444 8 194

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com